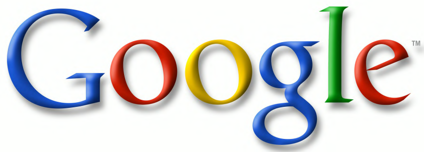

Kierkegaard
Aforismer

S. KIERKEGAARD

AFORISMER

300 EKSEMPLARER
ALLE PAA HAANDGJORT PAPIR
Nr. 25

SØREN KIERKEGAARD

AFORISMER

UDGIVET
OG TRYKT AF
KRISTIAN KONGSTAD
FREDENSBORG
MDCCCCVI

SØREN AABYE
KIERKEGAARD
FØDTES I KØBENHAVN
DEN 5 MAJ 1813. HAN DØDE
SAMMESTEDS DEN 11 NOVBR. 1855.
DE HER OPTRYKTE AFORISMER ERE
UDVALGTE AF „DIAPSALMATA,“ TRYKT
I 1 DEL AF „ENTEN — ELLER,“ DER UDKOM
DEN 20 FEBRUAR 1843 I FORFATTERENS
TREDIVTE AAR. — PORTRÆTET ER
TEGNET EFTER EN USIGNERET
BLYANTSTEGNING I DET
STORE KONGELIGE
BIBLIOTHEKS POR-
TRÆTSAMLING
OG SKAARET
I TRÆ AF
K. KONG-
STAD.

Grandeur, savoir, renomée,
Amitié, plaisir et bien,
Tout n'est que vent, que fumée:
Pour mieux dire, tout n'est rien.

Hvad er en Digter? Et ulykkeligt Menneske, der gjemmer dybe Qvaler i sit Hjerte, men hvis Læber ere dannede saaledes, at idet Sukket og Skriget strømme ud over dem, lyde de som en skjøn Musik. Det gaaer ham som de Ulykkelige, der i Phalaris's Oxe langsomt pintes ved en sagte Ild, deres Skrig kunne ikke naae hen til Tyrannens Øre for at forfærde ham, for ham løde de som en sød Musik. Og Menneskene flokkes om Digteren og sige til ham: syng snart igjen; det vil sige, gid nye Lidelser maae martre Din Sjæl, og gid Læberne maae vedblive at være dannede som forhen; thi Skriget vilde blot ængste os, men Musiken den er liflig. Og Recensenterne træde til, de sige: det er rigtigt, saaledes skal det være efter Æsthetikens Regler. Nu, det forstaaer sig, en Recensent ligner ogsaa en Digter paa et Haar, kun har han ikke Qvalerne i Hjertet, ikke Musiken

paa Læberne. See derfor vil jeg hellere være Svinehyrde paa Amagerbro og være forstaaet af Svinene, end være Digter og være misforstaaet af Menneskene.

Jeg taler helst med Børn; thi om dem tør man dog haabe, at de kan blive Fornuft-Væsener; men de, der ere blevne det! Herre Jemini!

Menneskene ere dog urimelige. De bruge aldrig de Friheder, de har, men fordrer dem, de ikke har; de har Tænkefrihed, de fordre Ytringsfrihed.

Jeg gider slet ikke. Jeg gider ikke ride, det er for stærk en Bevægelse; jeg gider ikke gaae, det er for anstrængende; jeg gider ikke lægge mig ned; thi enten skulde jeg blive liggende, og det gider jeg ikke, eller jeg skulde reise mig op igjen, og det gider jeg heller ikke. Summa Summarum jeg gider slet ikke.

Foruden min øvrige talrige Omgangskreds har jeg endnu een intim Fortrolig — mit Tungsind; midt i min Glæde, midt i mit Arbeide vinker han ad mig, kalder mig til en Side, om jeg end legemlig bliver tilstede. Mit Tungsind

er den trofasteste Elskerinde, jeg har kjendt, hvad Under da, at jeg elsker igjen.

Der er en Raisonements-Passiar, der i sin Uendelighed staaer i samme Forhold til Resultatet, som de uoverskuelige ægyptiske Kongerækker til det historiske Udbytte.

Jeg siger om min Sorg hvad Engelskmanden siger om sit Huus: min Sorg is my castle. Mange Mennesker ansee det at have Sorg for at være en af Livets Bequemmeligheder.

Jeg er tilmode som en Brik i Schakspillet maa være det, naar Modspilleren siger om den: den Brik kan ikke røres.

Det er derfor, at „Alladdin" er saa styrkende, fordi dette Stykke har den geniale, barnlige Dristighed i de mest forfløine Ønsker. Hvor mange er der vel i vor Tid, der i Sandhed tør ønske, tør begjære, tør tiltale Naturen hverken med et artigt Barns bitte, bitte, eller med et fortabt Individs Raseri? Hvor mange er der, som i Følelsen af hvad der i vor Tid snakkes saa meget om, at Men-

nesket er skabt i Guds Billede, har den sande Commandostemme? Eller staae vi ikke Alle der som Noureddin og bukke og skrabe ængstelige for at forlange for Meget og for Lidet?

Eller nedsættes ikke efterhaanden enhver storartet Fordren til en sygelig Reflekteren over Jeget, fra at kræve til at kræve sig, som vi jo opdrages og afrettes til.

Forknyttet er jeg som et Scheva, svag og overhørt som et Dagesch lene, tilmode som et Bogstav, der er trykket bagvendt i Linien, og dog umaneerlig som en Pascha af tre Hestehaler, iversyg paa mig selv og mine Tanker som Banken paa sine Seddel-Skriverier, overhovedet saa reflekteret i mig selv som noget pronomen reflexivum. Ja, gjaldt det om Ulykker og Sorger, hvad der gjelder om de bevidste gode Gjerninger, at de, der gjøre dem, have deres Løn borte, gjaldt dette om Sorger, da var jeg det lykkeligste Menneske: thi jeg tager alle Bekymringer forud, og dog blive de alle tilbage.

Hvor besynderlig veemodigt blev jeg ikke stemt ved at see et stakkels Menneske liste sig gjennem Gaderne i en temmelig aflægs lysegrøn i guult spillende Frakke. Det gjorde mig ondt for ham; men hvad der mest bevægede mig, var dog, at samme Frakkes Farve saa

levende erindrede mig om min Barndoms første Frembringelser i den ædle Malerkunst. Denne Farve var netop en af mine Liv-Couleurer. Er det dog ikke sørgeligt, disse Farveblandinger, som jeg endnu med saa megen Glæde tænker paa, dem finder man intetsteds i Livet; hele Verden finder dem grelle, afstikkende, kun anvendelige paa Nürembergerstykker. Støder man en enkelt Gang paa dem, saa skal Mødet altid være saa uheldigt, som nu dette. Det skal altid være en Sindssvag eller en Forulykket, kort altid Een, der føler sig fremmed i Livet, og som Verden ikke vil vedkjende sig. Og jeg, som altid malede mine Helte med dette evig-uforglemmelige gul-grønne Anstrøg paa Kjolen! Gaaer det ikke saaledes med alle Barndommens Farveblandinger? Det Skær, Livet dengang havde, bliver efterhaanden vort matte Øje for stærkt, for grelt!

Hvor er min Sjæl og min Tanke saa ufrugtbar, og dog idelig piint af indholdsløse vellystige og qvalfulde Veer! Skal da Aandens Tungebaand aldrig løsnes paa mig, skal jeg altid lalle? Det, jeg behøver, er en Stemme gjennemtrængende som et Lynceus Blik, forfærdende som Giganternes Suk, udholdende som en Naturlyd, spottende som et riimfrostigt Vindpust, ondskabsfuldt som Echos hjerteløse Haanen, af Omfang fra den dybeste Bas til de

mest smeltende Brysttoner, modeleret fra en hellig-sagte Hvidsken til Raseriets Energi. Det er det jeg behøver for at faae Luft, for at faae udtalt, hvad der ligger mig paa Sinde, for at faae baade Vredens og Sympathiens Indvolde rystede. — Men min Stemme er kun hæs som et Maageskrig, eller hendøende som Velsignelsen paa den Stummes Læber.

Hvad skal der komme? Hvad skal Fremtiden bringe? Jeg veed det ikke, jeg ahner Intet. Naar en Edderkop fra et fast Punkt styrter sig ind i sine Conseqventser, da seer den bestandig et tomt Rum foran sig, hvori den ikke kan finde Fodfæste, hvormeget den end sprætter. Saaledes gaar det mig; foran bestandig et tomt Rum, hvad der driver mig frem er en Consequents, der ligger bag ved mig. Dette Liv er bagvendt og rædsomt, ikke til at udholde.

Min Betragtning af Livet er aldeles meningsløs. Jeg antager, at en ond Aand har sat et Par Briller paa min Næse, hvis ene Glas forstørrer efter en uhyre Maalestok, hvis andet Glas formindsker efter samme Maalestok.

Af alle latterlige Ting forekommer det mig at være det allerlatterligste at have travlt i

Verden, at være en Mand, der er rask til sin Mad og rask til sin Gjerning. Naar jeg derfor seer en Flue i det afgjørende Øjeblik sætte sig paa en saadan Forretningsmands Næse, eller han bliver overstænket af en Vogn, der i endnu større Hast kjører ham forbi, eller Knippelsbro gaaer op eller der falder en Tagsteen ned og slaaer ham ihjel, da leer jeg af Hjertens Grund. Og hvo kunde vel bare sig for at lee? Hvad udretter de vel, disse travle Hastværkere? Gaaer det dem ikke som det gik hiin Kone, der i Befippelse over, at der var Ildløs i Huset, reddede Ildtangen? Hvad mere redde de vel ud af Livets store Ildebrand?

Jeg mangler overhovedet Taalmodighed til at leve. Jeg kan ikke se Græsset groe, men naar jeg ikke kan det, saa gider jeg slet ikke seet derpaa. Mine Anskuelser ere flygtige Betragtninger af en „fahrende Scholastiker," der i største Hast styrter gjennem Livet. Man siger vor Herre mætter Maven før Øinene; det kan jeg ikke mærke: mine Øine ere mætte og kjede af Alt, og dog hungrer jeg.

Man spørge mig om hvad man vil, kun spørge man mig ikke om Grunde. Det tilgives en ung Pige, at hun ikke kan angive Grunde, hun lever i Følelsen, hedder det. Anderledes

med mig. I Almindelighed har jeg saa mange og oftest hinanden indbyrdes modsigende Grunde, at det af den Grund er mig umuligt at angive Grunde. Ogsaa med Aarsag og Virkning synes det mig, at det ikke hænger rigtigt sammen. Snart fremgaaer af uhyre og gewaltige Aarsager en saare klein og uanseelig lille Virkning, undertiden slet ingen; snart afføder en vims lille Aarsag en colossal Virkning.

Og nu Livets uskyldige Glæder. Det maa man lade dem, de har kun een Feil, at de ere saa uskyldige. Tilmed skal de nydes med Maade. Naar min Doctor foreskriver mig Diæt, det lader sig høre; jeg afholder mig til en vis bestemt Tid fra visse bestemte Spiser; men at være diætetisk i at holde Diæt — det er virkelig for meget forlangt.

Livet er blevet mig en beesk Drik, og dog skal den indtages som Draaber, langsomt, tællende.

Ingen vender tilbage fra de Døde, Ingen er gaaet uden grædende ind i Verden; Ingen spørger Een, naar man vil ind, Ingen naar man vil ud.

Naar jeg staaer op om Morgenen, gaaer jeg strax i Seng igjen. Jeg befinder mig bedst om Aftenen, i det Øjeblik jeg slukker Lyset, trækker Dynen over Hovedet. Endnu engang reiser jeg mig op, seer mig med en ubeskrivelig Tilfredshed om i Værelset, og saa god Nat, ned under Dynen.

Gaadefuld bør man være ikke blot for Andre, men ogsaa for sig selv. Jeg studerer mig selv; naar jeg er træt deraf, saa ryger jeg til Tidsfordriv en Cigar og tænker, Gud veed, hvad vor Herre egentlig har meent med mig, eller hvad han vil bringe ud af mig.

Ingen Barselkone kan have besynderligere og utaalmodigere Ønsker end jeg. Disse Ønsker betræffe snart de ubetydeligste Ting, snart de meest ophøiede, men alle have de i lige høi Grad i Sjælens momentane Lidenskab. Jeg ønsker i dette Øieblik en Tallerken Boghvede - Grød. Jeg erindrer fra min Skoletid, vi fik altid Boghvede-Grød om Onsdagen. Jeg erindrer, hvor glat og hvid Grøden var anrettet, hvor Smørret smilede mig imøde, hvor varm Grøden var at see til, hvor sulten jeg var, hvor utaalmodig efter at faae Lov at begynde. En saadan Tallerken Boghvede-Grød! Jeg gav mere end min Førstefødsels-Ret derfor.

Lad andre klage over, at Tiden er ond, jeg klager over, at den er ussel; thi den er uden Lidenskab. Menneskenes Tanker ere tynde og skrøbelige Kniplinger, de selv ynkværdige som Kniplings-Piger. Deres Hjertes Tanker ere for usle til at være syndige. For en Orm vilde det maaskee kunne ansees for Synd at nære saadanne Tanker, ikke for et Menneske, der er skabt i Guds Billede. Deres Lyster er adstadige og dorske, deres Lidenskaber søvnige; de gjøre deres Pligter, disse Kræmmersjæle; men tillade sig dog ligesom Jøderne at beklippe Mønten en lille Smule; de mene, at om vor Herre holder nok saa ordentlig Bog, kan man nok slippe godt fra at narre ham lidt. Pfui over dem! Derfor vender min Sjæl altid tilbage til det gamle Testamente og til Shakespeare. Der føler man dog, at det er Mennesker, der taler, der hader man, der elsker man, myrder sin Fjende, forbander hans Afkom gjennem alle Slægter, der synder man.

Det at være et fuldkomment Menneske er dog det Høieste. Nu har jeg faaet Ligtorne, det er dog altid noget til Hjælp.

Den menneskelige Værdighed anerkjendes dog endnu i Naturen; thi naar man vil holde Fuglene borte fra Træerne, saa sætter man

noget op, der skal ligne et Menneske, og endogsaa den fjerne Lighed med et Menneske, som en Fugleskræmsel har, er nok til at indgyde Respekt.

Min Sjæl er saa tung, at ingen Tanke mere kan bære den, intet Vingeslag mere løfte den op i Ætheren. Bevæges den, da stryger den kun langs hen med Jorden som Fuglenes lave Flugt, naar det blæser op til et Tordenveir. Over mit indre Væsen ruger en Beklemmelse, en Angst, der ahner et Jordskjælv.

Hvor er Livet tomt og betydningsløst. — Man begraver et Menneske; man følger ham til Jorden, man kaster tre Spader Jord paa ham; man kjører ud i Kareth, man kjører hjem i Kareth; man trøster sig med, at der ligger et langt Liv for Een. Hvor langt er vel 7×10 Aar. Hvorfor gjør man det ikke af paa eengang, hvorfor bliver man ikke derude og gaar ned med i Graven og trækker Lod om, hvem den Ulykke skal times, at være den sidst Levende, der kaster de sidste 3 Spader Jord paa den sidste Døde?

Pigerne behage mig ikke. Deres Skjønhed forgaaer som en Drøm og som den Dag igaar,

naar den er forbi. Deres Trofasthed. — Ja deres Trofasthed! Enten ere de troløse, dette beskæftiger mig ikke mere, eller de ere trofaste. Hvis jeg fandt en saadan, da vilde hun behage mig i Betragtning af, at hun var en Sjeldenhed, i Betragtning af Tidens Længde vilde hun ikke behage mig; thi enten blev hun bestandig tro, og da blev jeg jo et Offer for min experimenterende Iver, da jeg maatte holde ud med hende, eller der kom et Tidsmoment, da hun hørte op, og saa havde jeg jo den gamle Historie.

Disse to bekjendte Violinstrøg! Disse to bekjendte Violinstrøg her i dette Øieblik, midt paa Gaden. Har jeg tabt Forstanden, er det mit Øre, der af Kjærlighed til Mozarts Musik har ophørt at høre, er det en Belønning af Guderne at skjænke mig Ulykkelige, der sidder som en Betler ved Templets Dør, et Øre, der selv foredrager, hvad det selv hører. Kun disse to Violinstrøg; thi nu hører jeg Intet mere. Som de i hiin udødelige Ouverture bryde ud af de dybe Choral-Toner, saaledes vikle de sig her ud af Støien og Larmen paa Gaden, med en Aabenbarelses hele Overraskelse. — Det maa dog være her i Nærheden; thi nu hører jeg de lette Dandsetoner. — Det er altsaa Eder, ulykkelige Kunstnerpar, jeg skylder denne Glæde. — Den ene af dem var vel en 17 Aar gammel, iført en grøn Kalmuks-Frakke, med

store Beenknapper. Frakken var meget for stor til ham. Han holdt Violinen tæt op under Hagen; Kaskjetten var trykket ned i Øinene; hans Haand var skjult af en Handske uden Fingre, Fingrene røde og blaae af Kulde. Den anden var ældre, havde en Chenille paa. Begge vare de blinde. En lille Pige, som formodentlig ledede dem, stod foran, puttede sine Hænder ind under Halstørklædet. Vi samledes efterhaanden nogle Beundrere af disse Toner, et Postbud med sin Brev-Pakke, en lille Dreng, en Tjenestepige, et Par Sjouere. De herskabelige Vogne rullede larmende forbi, Arbeidsvognene overdøvede disse Toner, som glimtviis dukkede frem af dem. Ulykkelige Kunstner-Par veed I, at disse Toner gjemme alle Verdens Herligheder i sig. — Var det ikke som et Stevnemøde. —

Det hendte paa et Theater, at der gik Ild i Coulisserne. Bajads kom for at underrette Publicum derom. Man troede, det var en Vittighed og applauderede; han gjentog det; man jublede endnu mere. Saaledes tænker jeg, at Verden vil gaae til Grunde under almindelig Jubel af vittige Hoveder, der troer, at det er en Witz.

Hvad er overhovedet Betydningen af dette

Liv? Deler man Menneskene i to store Classer, saa kan man sige, den ene arbejder for at leve, den anden har ikke dette behov. Men det at arbejde for at leve kan jo ikke være Livets Betydning, da det jo er en Modsigelse, at det, bestandig at tilvejebringe Betingelserne, skal være Svaret paa Spørgsmaalet om dets Betydning, der ved Hjælp heraf skal betinges. De Øvriges Liv har i Almindelighed heller ingen Betydning uden den at fortære Betingelserne. Vil man sige, at Livets Betydning er at døe, saa synes dette atter en Modsigelse.

Den egentlige Nydelse ligger ikke i hvad man nyder; men i Forestillingen. Hvis jeg i min Tjeneste havde en underdanig Aand, der, naar jeg forlangte et Glas Vand, vilde bringe mig al Verdens kostbareste Vine lifligt blandede i en Pokal, da vilde jeg give ham hans Afsked, indtil han lærte, at Nydelsen ikke ligger i hvad jeg nyder, men i at faae min Villie.

Det er mærkeligt nok, ved de to rædsomste Modsætninger faaer man en Forestilling om Evigheden. Tænker jeg mig hiin ulykkelige Bogholder, der af Fortvivlelse over, at han ved i et Regnskab at have sagt 7 og 6 er 14 havde ødelagt et Handelshuus, gik fra Forstanden;

tænker jeg mig ham Dag ud og Dag ind, uberørt af alt Andet, gjentage for sig selv, 7 og 6 er 14, saa har jeg et Billede af Evigheden. — Tænker jeg mig en yppig qvindelig Skjønhed i et Harem, hvilende paa en Sopha i al sin Ynde, uden at bekymre sig om noget i Verden, saa har jeg atter et Billede paa Evigheden.

Det, Philosopherne tale om Virkeligheden, er ofte lige saa skuffende, som naar man hos en Marchandiser læser paa et Skilt: her rulles. Vilde man komme med sit Tøi for at faae det rullet, saa var man narret; thi Skiltet er blot tilsalgs.

For mig er intet farligere end at erindre. Har jeg først erindret et Livsforhold, saa er Forholdet selv ophørt. Man siger, at Adskillelse hjælper til at opfriske Kjærlighed. Det er ganske sandt, men den opfrisker den paa en reen poetisk Maade. At leve i Erindringen er det fuldendteste Liv, der lader sig tænke, Erindringen mætter rigeligere end al Virkelighed, og den har en Tryghed, som ingen Virkelighed eier. Et erindret Livsforhold er allerede gaaet ind i Evigheden og har ingen timelig Interesse mere.

Skulde noget Menneske føre en Dagbog, saa

skulde det være mig for at komme min Hukommelse lidt til Hjælp. Efter en Tids Forløb hænder det mig ofte, at jeg aldeles har glemt, hvilke Grunde, der bevægede mig til dette eller hiint, og det ikke blot Smaating betræffende, men de mest afgørende Skridt. Falder Grunden mig da ind, saa kan den stundom være saa besynderlig, at jeg ikke selv vil troe, at det var Grunden. Denne Tvivl vilde da bortfjernes, hvis jeg havde noget Skrevet at holde mig til. En Grund er overhovedet en besynderlig Ting, seer jeg paa den med hele min Lidenskab, saa voxer den op til en uhyre Nødvendighed, der kan sætte Himmel og Jord i Bevægelse; er jeg uden Lidenskab, da seer jeg haanlig ned paa den. — Jeg har nu i længere Tid speculeret over, hvad det egentlig var for en Grund, der bevægede mig til at nedlægge mit Adjunktur. Naar jeg nu tænker derover, forekommer det mig, at en saadan Ansættelse netop var noget for mig. Idag er der gaaet et Lys op for mig, Grunden var just den, at jeg maatte ansee mig for aldeles skikket til denne Post. Hvis jeg da var forbleven i mit Embede havde jeg haft Alt at tabe, Intet at vinde. Desaarsag ansaae jeg det for rigtigt, at nedlægge min Post og søge Engagement hos et omreisende Theater-Selskab, af den Grund, at jeg intet Talent havde, og altsaa Alt at vinde.

Der hører dog en stor Naivetet til at troe, at det skal hjælpe, at raabe og skrige i Verden, som om derved Ens Skjæbne blev forandret. Man tage den som den bydes, og afholde sig fra alle Vidtløftigheder. Naar jeg i min Ungdom kom paa en Restauration, da sagde jeg ogsaa til Opvarteren: et godt Stykke, et meget godt Stykke, af Ryggen, ikke for fedt. Opvarteren hørte maaskee neppe mit Raab, end mindre at han skulde agte derpaa, end mindre, at min Røst skulde kunne trænge ud i Kjøkkenet, bevæge Forskæreren, og selv om alt dette skete, saa var der maaskee ikke et godt Stykke paa den hele Steg. Nu raaber jeg aldrig mere.

Jeg har kun een Ven, det er Eccho; og hvorfor er det min Ven? fordi jeg elsker min Sorg, og det tager den ikke fra mig. Jeg har kun een Fortrolig, det er Nattens Taushed; og hvorfor er den min Fortrolige? fordi den tier.

Som det efter Sagnet gik Parmeniskus, der i den trophoniske Hule tabte Evnen til at lee, men fik den igjen paa Delos ved Synet af en uformelig Klods, der blev fremstillet som Gudinden Letos Billede, saaledes er det gaaet mig. Da jeg var meget ung, da glemte jeg i den trophoniske Hule at lee, da jeg blev ældre, da

jeg slog Øiet op og betragtede Virkeligheden, da kom jeg til at lee og har siden den Tid ikke ophørt dermed. Jeg saae, at det var Livets Betydning at faae et Levebrød, dets Maal at blive Justitsraad, at det var Elskovens rige Lyst at faae en velhavende Pige, at det var Venskabets Salighed at hjælpe hinanden i Pengeforlegenheder; at det var Viisdommen, hvad de Fleste antoge derfor; at det var Begeistring at holde en Tale; at det var Mod at vove at blive mulkteret paa 10 Rbd; at det var Hjertelighed at sige Velbekomme efter et Middagsmaaltid; at det var Gudsfrygt een Gang om Aaret at gaae til Alters. Det saae jeg og jeg loe.

Hvad er det, der binder mig? Hvoraf var den Lænke dannet, hvormed Fenris-Ulven blev bunden? Den var forfærdiget af den Larm, Kattens Been gjør, naar den gaaer paa Jorden, af Qvinders Skæg, af Klippernes Rødder, af Bjørnens Græs, af Fiskenes Aande og Fuglenes Spyt. Saaledes er ogsaa jeg bunden i en Lænke, der er dannet af mørke Indbildninger, af ængstende Drømme, af urolige Tanker, af bange Anelser, af uforklarede Angester. Denne Lænke er „saare smidig, blød som Silke, giver efter for den stærkeste Anspændelse, og kan ikke slides itu."

Hvor Menneske-Naturen er sig selv liig? Med hvilken medfødt Genialitet kan ikke ofte et lille Barn vise os et levende Billede af de større Forhold. Jeg morede mig ret idag over lille Ludvig. Han sad i sin lille Stol; med synligt Velbehag skuede han omkring sig. Da gik Barnepigen Maren gjennem Stuen. Maren! raabte han; ja lille Ludvig, svarede hun med sædvanlig Venlighed, og kom hen til ham. Han lagde sit store Hoved lidt til den ene Side, fæstede sine umaadelige Øine paa hende med et vist Skjælmeri, og sagde derpaa ganske phlegmatisk: det var ikke den Maren, det var en anden Maren. Hvad gjør vi Ældre? Vi raabe ad den hele Verden, og naar den da kommer os venligt imøde, da sige vi: det var ikke den Maren.

Mit Liv er aldeles meningsløst. Naar jeg betragter dets forskjellige Epocher, da gaaer det med mit Liv som med det Ord: Schnur i Lexikonnet, der for det første betyder en Snor, for det andet en Sønnekone. Der manglede blot, at det Ord: Schnur for det tredie skulde betyde en Kameel, for det fjerde en Støvekost.

Jeg er ligerviis som det Lüneburger-Sviin. Min Tænken er en Lidenskab. Jeg kan ypper-

ligt rode Trøffler op for Andre, selv har jeg ingen Glæde af dem. Jeg tager Problemerne paa min Næse; men jeg kan ikke gjøre mere ved dem end kaste dem bag over mit Hoved.

Hvor er dog Kjedsommelighed rædsom — rædsom kjedsommelig; jeg veed intet stærkere Udtryk, intet sandere; thi kun det Lige erkjendes af det Lige. Gid der var et høiere Udtryk, et stærkere, saa var der dog endnu een Bevægelse. Jeg ligger henstrakt, uvirksom; det Eneste, jeg seer, er Tomhed, det Eneste, jeg lever af er Tomhed, det Eneste, jeg bevæger mig i, er Tomhed. End ikke Smerte lider jeg. Gribben hakkede dog bestandig i Prometheus's Lever; Loke dryppede der dog bestandig Gift ned paa; det var dog en Afbrydelse om end eensformig. Smerten selv har tabt sin Vederqvægelse for mig. Om man bød mig al Verdens Herligheder eller al Verdens Qvaler, de røre mig lige meget, jeg vilde ikke vende mig om paa den anden Side hverken for at naae eller for at flye. Jeg døer Døden. Og hvad skulde kunne adsprede mig? Ja, hvis jeg fik en Trofasthed at see, der bestod enhver Prøvelse, en Begeistring, der bar Alt; en Tro, der flyttede Bjerge; hvis jeg fornam en Tanke, der forbandt det Endelige og det Uendelige. Men min Sjæls giftige Tvivl fortærer Alt. Min Sjæl er som det

døde Hav, over hvilket ingen Fugl kan flyve; naar den er kommen midtveis, synker den mat ned i Død og Undergang.

Det Uproportionerte i min Bygning er, at mine Forbeen ere for smaa. Som Haren fra Ny-Holland har jeg ganske smaa Forbeen, men uendelig lange Bagbeen. I Almindelighed sidder jeg ganske stille; gjør jeg en Bevægelse, saa er det et uhyre Spring til Forfærdelse for alle dem, til hvem jeg ved Slægtskabs og Venskabs ømme Baand er knyttet.

Det er min Ulykke; ved Siden af mig gaaer altid en Morderengel, og det er ikke de Udvalgtes Dør jeg besprænger med Blod til Tegn paa, at han skal gaae den forbi, nei det er deres Dør han netop træder ind ad; thi først Erindringens Kjærlighed er lykkelig.

Hvor Solens Straaler ikke naae hen, der naae dog Tonerne. Mit Værelse er mørkt og skummelt, en høi Muur holder næsten Dagens Lys borte. Det maa være i Nabogaarden, formodentlig en omvandrende Musikant. Hvad er det for et Instrument? En Rørfløite? .... hvad hører jeg — Menuetten af Don Juan. Saa bærer mig da atter bort I rige og stærke

Toner til Pigernes Kreds, til Dandsens Lyst. — Apothekeren støder i sin Morter, Pigen skurer sin Gryde, Staldkarlen strigler sin Hest og banker Striglen af paa Brostenene; kun mig gjelder disse Toner, kun mig vinker de. O! hav Tak hvo Du end er, hav Tak! min Sjæl er saa riig, saa sund, saa glædedrukken.

Lax er i og for sig en meget delicat Spise; men naar man faaer for meget deraf, er det skadeligt for Helbreden, da det er rørig Mad. Da der derfor en Gang i Hamburg blev fanget en stor Mængde Lax, befalede Politiet, at enhver Husbonde kun maatte give sine Tjenestefolk Lax eengang om Ugen. Det var at ønske, at der maatte udkomme en lignende Politiplakat angaaende Sentimentalitet.

Min Sorg det er min Ridderborg, der som en Ørnerede ligger høit oppe paa Bjergenes Spidse mellem Skyerne; Ingen kan storme den. Fra den flyver jeg ned i Virkeligheden og griber mit Bytte; men jeg bliver ikke dernede, mit Bytte bringer jeg hjem, og dette Bytte er et Billede, jeg væver ind i Tapeterne paa mit Slot. Da lever jeg som en Afdød. Alt, hvad der er oplevet, dukker jeg ned i Glemsels Daab til Erindringens Evighed. Alt Endeligt og Tilfældigt er glemt og udslettet. Da sidder jeg som

en gammel graahærdet Mand tankefuld og forklarer Billederne med sagte Stemme, næsten hvidskende, og ved min Side sidder et Barn og lytter til, skjøndt det husker Alt, førend jeg fortæller det.

Solen skinner saa skjønt og livligt ind i mit Værelse, Vinduet staaer aabent i det næste; paa Gaden er Alt stille, det er Søndag-Eftermiddag: jeg hører tydelig en Lærke, der uden for et Vindue i en af Naboegaardene slaaer sine Triller, uden for det Vindue, hvor den smukke Pige boer; langt borte fra en fjern Gade hører jeg en Mand raabe med Reier; Luften er saa varm, og dog er hele Byen som uddød. — Da mindes jeg min Ungdom og min første Kjærlighed — da længtes jeg, nu længes jeg kun efter min første Længsel. Hvad er Ungdom? En Drøm. Hvad er Kjærligheden? Drømmens Indhold.

Noget Vidunderligt er der hendt mig. Jeg blev henrykket i den syvende Himmel. Der sad alle Guderne forsamlede. Af særlig Naade tilstodes den Gunst mig at gjøre et Ønske. „Vil Du," sagde Mercur, „vil Du have Ungdom, eller Skjønhed, eller Magt, eller et langt Liv, eller den skjønneste Pige, eller en anden Herlighed af de mange, vi har i Kramkisten,

saa vælg, men kun een Ting." Jeg var et Øieblik raadvild, derpaa henvendte jeg mig til Guderne saaledes: Høistærede Samtidige, jeg vælger een Ting, at jeg altid maa have Latteren paa min Side. Der var ikke en Gud, der svarede et Ord, derimod gave de sig alle til at lee. Deraf sluttede jeg, at min Bøn var opfyldt, og fandt, at Guderne vidste at udtrykke sig med Smag; thi det havde jo dog været upassende, alvorligt at svare: det er Dig indrømmet.

